

DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT

Statsråden

Stortinget
Ekspedisjonskontoret
Karl Johans gate 22
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
201100085-/NOB

Dato
26.01.2011

Spm. nr 684 til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Frank Bakke-Jensen - Bruk av omsetningsavgiften

Representanten Bakke-Jensen stilte følgende spørsmål: *"Kan Landbruks- og matminister Lars Peder Brekk som ansvarlig statsråd redegjøre for om bruken av omsetningsavgiften faktisk og reelt styres av Omsetningsrådet i tråd med det loven legger opp til, om omsetningsmidler er brukt til formål som strider eller kan stride mot hva omsetningsmidlene skal kunne brukes til og for de habilitetsspørsmål som reises i brevet av 13. desember 2010 fra KLF?"*

Den norske markedsreguleringen er hjemlet i omsetningsloven (lov 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvarer). Regjeringen har myndighet til å fastsette avgift på omsetningen av jordbruksvarer. Omsetningsrådet forestår innkrevingen, og forvalter og styrer bruken av avgiftsmidlene. Omsetningsrådet er etter omsetningsloven ansvarlig for markedsreguleringen av jordbruksvarer. Sammensetningen av rådet er fastsatt i loven, og leder oppnevnes av Landbruks- og matdepartementet. Rådets størrelse og sammensetning har blitt endret flere ganger, sist fra 2010. Fra den midlertidige omsetningsloven ble vedtatt i 1930 har jordbrukets faglige og økonomiske organisasjoner hele tiden hatt flertall i Omsetningsrådet.

Som det framgår av loven, skal pengene fra omsetningsavgiften bare brukes etter vedtak i Omsetningsrådet og til å fremme omsetningen av varene det er innbetalt omsetningsavgift for. At tiltakene er i samsvar med lovens formål, vurderes løpende av rådet.

Grunnlaget for jordbruksforhandlingene og regelverket finner vi i Hovedavtalen for

jordbruket av 1950, med siste revidering i 1992, som er inngått mellom staten på den ene siden og Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag på den andre. De to fagorganisasjonene har rett til å forhandle med staten om priser og andre tiltak for jordbruksnæringen gjennom årlige jordbruksforhandlinger. Det er Stortinget som godkjenner avtalen og implementerer den gjennom budsjettvedtak.

Avtalepartene kan åpenbart ha, og uttrykker av og til, ønsker om hva omsetningsavgiftsmidlene skal brukes til. Det er imidlertid, som det fremgår av loven, Omsetningsrådet som gjør vedtak om bruken av midlene og som dermed faktisk og reelt styrer bruken av dem.

Jeg er ikke kjent med at Omsetningsrådet har bevilget midler i strid med lovens formål.

Representanten Bakke-Jensen nevner merkeordningen "Nyt Norge" som et eksempel på et tiltak som eventuelt skulle ligge utenfor omsetningslovens formål. Denne merkeordningen skal bidra til å styrke norsk mat sin markedsposisjon i en skjerpet internasjonal konkurranse, ved å dokumentere produksjonen av norsk mat overfor forbrukere, dagligvarekjeder og myndigheter. Utviklingen av merkeordningen ses også i sammenheng med arbeidet med etablering av et elektronisk sporingssystem i matkjeden. Merkeordningen vil særlig bli benyttet på produkter som produseres i større volum. Jeg kan vanskelig se at en slik merkeordning ikke skulle være innenfor formålet med å fremme omsetningen av de varene det innbetales omsetningsavgift for.

Det er Stortinget som har vedtatt omsetningsloven og det er Stortinget som vedtar jordbruksavtalen. Landbruks- og matdepartementet er overordnet myndighet for å gjennomføre Stortingets vedtak enten det er uttrykt i lovvedtak, budsjettvedtak eller andre vedtak. Landbruks- og matdepartementet kan således opptre i rollen som forvaltningsorgan og avtalepart, men det er alltid for å oppfylle Stortingets vedtak.

Med hilsen

Lars Peder Brekk